

[Jes Lunde]

forskellige skatteprocenter i forskellige selskabsformer, jo færre muligheder er der for skatteunddragelse.

Derudover bør vi gennemføre en skatteomgængelsesklausul, der giver myndighederne mulighed for at tilsidesætte arrangementer, der kun tjener til at unddrage sig skattebetaling. Det håber vi meget snart at finde et flertal for i Folketinget, men det vil jo vise sig under et senere punkt på dagsordenen.

Ved siden af den legale skattetænkning, der mest foretages af højindkomstgrupperne, har vi den rent illegale skatteomgængelse. Det sorte arbejde stiger år for år, formentlig på grund af en kombination af det høje skattetryk og det forhold, at mange i kraft af arbejdsløsheden har masser af ledig tid at bruge af. Menneskeligt set er det meget forståeligt, men samfundsmæssigt er det selvfølgelig uholdbart. Sort arbejde kræver en desto større beskatning af det hvide, legitime arbejde, og så kører rouletten. Der er i høj grad tale om et kontrolproblem, hvor skatteministeren bør sætte flere ressourcer ind på en effektiv ligning og moms kontrol, men derudover vil det også være godt, hvis vi kan sænke incitamentet til sort arbejde ved at mindske beskatningen af arbejdskraft.

Hvis indkomstskatten skal lempes, er der til gengæld et klart behov for nye indtægtskilder, og her vil SF ligesom Udvalget om Personbeskatning især pege på miljøafgifter, så vi opkræver en større del af skatten på en måde, der tilskynder til et lavere ressourceforbrug og mindre forurening. Energiskatterne skal f.eks. i fremtiden bære et større provenu. Det er nødvendigt at nedbringe klodens forbrug af fossile brændstoffer, og det kræver bl.a., at vi fordyrer transportarbejdet. Det er økologisk uholdbart, at vi har indrettet os, så vi kan finde på at transportere lammekød fra New Zealand til Danmark. Energiforbruget vejer for lidt i regnestykkerne. Verdenshandelen er gået over gevind, og vi er nødt til globalt at tilskynde mere til at producere tingene, hvor de skal forbruges.

Derudover er der generelt et kolossalt potentiale i besparelser på vores energiforbrug ikke mindst i erhvervslivet, der længe har været friholdt for energiskatter.

Den slags skatteomlægninger har naturligvis størst effekt, hvis de gennemføres internationalt, men arbejdet for at gøre det skal kombi-

neres med, at vi begynder med os selv, så de andre kan forstå, at vi mener miljøhensynet alvorligt.

På en række andre områder med stort ressourceforbrug må vi nøje gennemgå mulighederne for at indsætte miljøafgifter. Til den nemme ende hører vand og andre naturlige ressourcer i Danmark, men afgifterne kan også lægges direkte på produkter, som vi helt unødvendigt og ofte imod vores vilje får alt for meget af, f.eks. emballage og reklamer. Hertil kommer de mange giftige og stærkt miljøskadelige stoffer. På nogle områder er de produktionsmæssige alternativer så funktionsklare, at den rigtige vej er et forbud som f.eks. vedrørende freon, men for mange stoffers vedkommende er den mest oplagte styring henimod en mindre miljøbelastning en afgift, der øger prisen, så man opnår en større sparsommelighed og et incitament til at udvikle alternative produktionsmetoder. Det gælder formentlig både kunstgødning, sprøjtemidler, fosfor, kviksølv, bly osv.

Afgifterne vil over for nogle erhverv, f.eks. landbruget, skulle udformes på en måde, så provenuet går tilbage som miljøstøtte til erhvervet. I andre tilfælde er der grundlag for et provenu til aflastning af andre skatter.

Efter SF's opfattelse bør der også indføres skat på forbrug over et vist basisforbrug. Det kan lade sig gøre med momsen, men her er problemet, at vi ikke kan indføre et bundfradrag. Derfor har vi set os lidt forelsket i den idé, der i skattejargon kaldes for en direkte forbrugsskat. Ideen er at beskatte den del af indkomsten ud over et vist niveau, der ikke spares op, og formueforbrug. Herved får vi nemlig et billede af skatteyderens forbrug. Når vi så trækker et basisforbrug fra justeret for antallet af børn, har vi fat i luksusforbruget, der godt kan tåle en ekstra beskatning, fordi de berørte jo åbenbart har råd til det.

Næsten enhver ændring i skattesystemet er af stor betydning for mange menneskers dispositioner. Derfor kræver ændringer megen omtanke og plads til tilpasninger, så man undgår helt utilsigtede skadevirkninger. Lad mig som eksempel nævne miljøområdet. Vi skal se på, hvor mange miljøafgifter vi kan indføre, men vi skal ikke standse bare ved det provenu, vi magter at omlægge i 1993. Vi bør kigge længere ud i fremtiden og se på, hvad forskellige mil-